

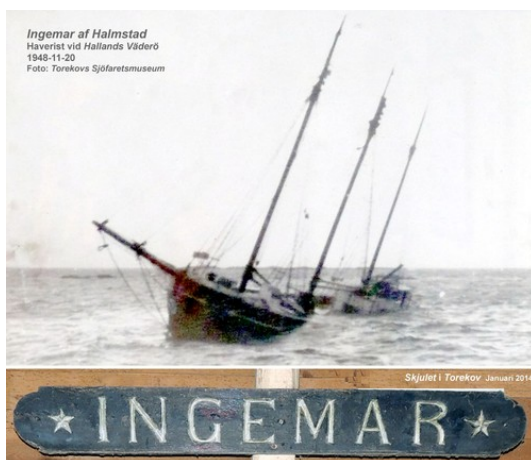
Längs Hallandskusten har mängder av fartyg förlit genom århundradena. Förr var förhållandena mellan de sjöfarande inte alltid det bästa, men motsättningarna mellan kustbor och skeppsbrutna besättningar var sjufalt värre. Kustborna skydde i gamla tider inga medel då det gällde vrakplundring och strandrov. Den kända ramsan från Torekov:

Herre Jesus hör vår bön
släck fyren ut på Väderön
så skepp från jordens alla länder
må här förgås vid våra stränder

Från Fårö i Östersjön kommer denna kvällsbön: "Må ett stort skip stranda i morgu så our barn u barnbarn får roffa u hagga bout"

På 1600-talets mitt köpte en stor godsägare i Halland, riddaren Holger Rosenkrantz en last utsäde från Danmark. I en svår storm strandade fartyget på den långgrunda stranden Holabäck mellan Falkenberg och Halmstad. Befolkningen plundrade fartyget på den dyrbara lasten. Alla skulle hålla ihop och inte skvallra om plundringen och det löftet höll man. Ingen hade dock räknat med att det fanns frön i lasten, av en växt som då inte förekom i Halland, nämligen Guldkragen. Nästa år skvallrade blommorna glatt och med oskuldsfull uppriktighet om vilka som hade varit med om plundringen. Som ett minne av denna händelse fick växten sitt halländska namn - Holgers ärter. Guldkragen har sedan dess blivit ett av Västsveriges värsta ogräs.

Av naturliga skäl finns det inga bilder från händelsen. Hemma i Lerkil syns fortfarande spanten av briggen Carl XI som strandade i julstormen 1902 (Norra Halland) och från Torekovs Sjöfartsmuseum har jag lånat bilden av Skonaren Ingemar som förläste vid Hallands Väderö 1948.

Källor: Onsala Kofferdikapteners Förening, Valldaboken m fl

Henrik Sjöfararen